

Welkomstwoord

Geachte aanwezigen,
Namens de Konferentie Nederlandse Religieuzen, de koepelorganisatie van alle religieuze instituten in Nederland heet ik u allen heel hartelijk welkom. De Konferentie Nederlandse Religieuzen reikt dit jaar voor het eerst de Religieuzenprijs uit.

Instituten van religieuzen hebben in de Nederlandse samenleving een lange traditie in opvoeding en onderwijs, in armenzorg, in ziekenzorg, in de zorg voor mensen met een fysieke of psychische handicap. Het zijn met name de actieve religieuzen geweest die zich in de 19^e en 20^e eeuw op deze terreinen met hart en ziel hebben ingezet en daarmee aan de oorsprong hebben gestaan van het onderwijsstelsel en zorgstelsel zoals deze vandaag in onze samenleving aanwezig zijn.

De presentie van de actieve religieuzen heeft de afgelopen decennia echter een ingrijpende verandering doorgemaakt. De religieuze instituten hebben op verschillende wijzen ingespeeld op de veroudering van hun leden. Enerzijds behielden de ouder wordende religieuzen de mogelijkheid in de context van hun religieuze levensvorm zorg te ontvangen en tot voltooiing te komen, ook al werden zij vaak niet meer verzorgd door hun jongere medebroeders of -zusters. Anderzijds hebben instituten van actieve religieuzen op grote schaal aandacht gegeven aan de herbronning van hun charisma, vaak met behulp van wetenschappelijke instituten zoals o.a. het Titus Brandsma Instituut, het Franciscaans Studiecentrum en het Augustijns Instituut. Wat bezielde de stichters en stichteressen; waaruit bestond hun pionierswerk; waar haalden zij de kracht vandaan voor hun belangeloze inzet? In deze herbronning werd zichtbaar dat ze zich lieten leiden door hun bewogenheid om God en mensen. Deze dubbele geraaktheid (door God en door mensen) is in onze gesecculariseerde samenleving, nog steeds aan de orde. Vanwege deze bewogenheid om God en mensen schreven de religieuzen enkele jaren geleden (oktober 2005) een brief aan de toenmalige staatssecretaris van VWS, mevrouw Ross – Van Dorp, om aandacht te vragen voor een mensgerichte en menswaardige zorg, met name tegen de achtergrond van de sterke verzakelijking van de gezondheidszorg.

Natuurlijk zijn het niet alleen de religieuzen die zich zorgen maken over deze maatschappelijke ontwikkelingen. De religieuzen ervaren zichzelf als bondgenoten van die bewegingen en die personen in de samenleving die opkomen voor vorming en onderwijs waarin bewogenheid om God en mensen aan de orde is. Ze hebben affiniteit met organisaties en personen die aandacht vragen voor een mensgerichte en menswaardige zorg. Ze voelen zich verwant met bewegingen en personen die zichtbaar maken dat spiritualiteit en religiositeit deel zijn van onze gesecculariseerde, multiculturele en multireligieuze samenleving.

Om als religieuzen deze bewogenheid om God en mensen te accentueren en om hun bondgenoten te steunen heeft de Konferentie Nederlandse Religieuzen de Religieuzenprijs in het leven geroepen. De prijs wordt een keer in de twee jaar toegekend om mensen te bevestigen die zich met hart en ziel inzetten voor vormen van onderwijs, zorg en missie, waarin plaats is voor betrokkenheid, bezieling, spiritualiteit, liefde, respect en idealisme. Aan mensen die vanuit bewogenheid om God en mensen pionieren in de samenleving van vandaag en zich inzetten ten behoeven van mensen-in-de-marge van onze maatschappij.

De armoede, de scherpe sociale tegenstellingen, het ontbreken van perspectief, de ellende van verpaupering en verslaving heeft veel zusters, broeders, fraters en paters in de 19^e en 20^e eeuw geïnspireerd hun leven te wijden aan het lenigen van deze noden. Het is in die voetsporen dat mensen vandaag de dag opnieuw pionieren wanneer zij vanuit bewogenheid en idealisme, met liefde en met aandacht voor spiritualiteit mensen van dienst proberen te zijn. Net als toen ontdekken zij daarbij gaande de weg hoe deze inzet hun leven radicaal verandert. Door anders te

kijken naar de werkelijkheid verander je zelf ook heel geleidelijk. Wanneer je je eigen vooropgezette beelden en ideeën loslaat, dan kan de werkelijkheid zich laten zien zoals zij is. Een vorm van bevrijding.

De Konferentie Nederlandse Religieuzen eert door middel van de Religieuzenprijs mensen of bewegingen die op een eigentijdse manier vanuit de bewogenheid om God en mensen blijvend hun grenzen verleggen.

Mag deze eerste uitreiking van de Religieuzenprijs ons een orientatie aanreiken hoe kan worden ingegaan op de noden van onze samenleving. U allen van harte welkom.

Tjeu Timmermans O.Carm.
Voorzitter KNR